

GHOSTWRITING I GUEST AUTHORSHIP

Analiza prawnokarna

Michał Grudecki

GHOSTWRITING I GUEST AUTHORSHIP

Analiza prawnokarna

Michał Grudecki

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

SERIA **MONOGRAFIE**

Wydanie publikacji dofinansowane przez
Uniwersytet Śląski w Katowicach

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Stan prawny na 23 lutego 2023 r.

Michał Grudecki, nr ORCID: 0000-0002-5185-3770

Recenzent

Dr hab. Janusz Raglewski, prof. UJ

Wydawca

Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący

Joanna Ołówek

Opracowanie redakcyjne

Katarzyna Rybczyńska

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2023

ISBN 978-83-8328-475-0

ISSN 1897-4392

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Dedykuję tę książkę najukochańszej Narzeczonej Magdalenie,
która jest moim nieustannym natchnieniem.

„[W]e will have bought the lie that ghostwriting is harmless
while it continues to haunt our marketplace, our political processes,
our medical research, and our culture”

(T.J. Fosko, *Buying a Lie: The Harms and Deceptions of Ghostwriting*,
UALR 2012/1, s. 187)

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Przedmowa.....	15
Wstęp.....	19
Rozdział I	
<i>Ghostwriting</i> i <i>guest authorship</i> oraz ich odmiany w świetle prawa autorskiego.....	23
1. Pisanie utworów na zlecenie (<i>ghostwriting</i>)	23
2. Gościnne autorstwo (<i>guest authorship</i>) i jego odmiany	34
3. Więzy twórcy z utworem jako fundament systemu prawa autorskiego w Polsce	37
3.1. Autorskie prawa osobiste i autorskie dobro osobiste ...	37
3.2. Zgoda dysponenta dobrem osobistym na naruszenie jego prawa do autorstwa utworu	43
4. Umowa o <i>ghostwriting</i> i <i>guest authorship</i> w świetle norm prawa autorskiego.....	46
4.1. Uwagi wstępne	46
4.2. Poglądy zwolenników dopuszczalności umów o <i>ghostwriting</i> i <i>guest authorship</i>	47
4.3. Poglądy przeciwników dopuszczalności tego typu umów.....	51
4.4. <i>Ghostwriting</i> i <i>guest authorship</i> a regulacje normatywne w wybranych państwach w Europie	56

4.5. Dopuszczalność <i>speechwritingu</i> oraz <i>ghostwritingu</i> autobiograficznego w świetle poglądów przedstawicieli doktryny.....	60
4.6. Stanowisko własne.....	63
5. <i>Ghostwriting</i> i <i>guest authorship</i> a plagiat	68

Rozdział II

Etiologia kryminalna plagiaryzmu	75
1. Uwagi wstępne	75
2. Przyczyny fenomenu plagiatu oraz pisania prac na zlecenie ze szczególnym uwzględnieniem nauki i szkolnictwa	77
2.1. Odrębność dzieł naukowych	77
2.2. Źródła plagiatu i <i>ghostwritingu</i> w nauce i szkolnictwie	83
2.3. Przyczyny fenomenu gościnnego autorstwa ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa	86

Rozdział III

Odpowiedzialność karna osób zaangażowanych w procedery <i>ghostwritingu</i> i <i>guest authorship</i>.....	89
1. Uwagi wstępne	89
2. Tak zwane przestępstwo plagiatu (art. 115 ust. 1 pr. aut.)	91
2.1. Przedmiot ochrony.....	91
2.2. Strona przedmiotowa	100
2.3. Podmiot i strona podmiotowa.....	110
3. Odpowiedzialność karna osób zaangażowanych w <i>ghostwriting</i> za tzw. przestępstwo plagiatu.....	112
3.1. Stanowisko reprezentantów doktryny.....	112
3.2. Stanowisko własne	115
4. Odpowiedzialność karna osób zaangażowanych w gościnne autorstwo za tzw. przestępstwo plagiatu	125
4.1. Stanowisko reprezentantów doktryny.....	125
4.2. Stanowisko własne	127
5. Odpowiedzialność karna osób zaangażowanych w <i>ghostwriting</i> oraz w gościnne autorstwo za przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów	129

5.1. Stanowisko reprezentantów doktryny.....	129
5.2. Odpowiedzialność karna osób zaangażowanych w <i>ghostwriting</i> oraz w gościnne autorstwo za fałsz intelektualny – stanowisko własne	131
5.3. Odpowiedzialność karna osób zaangażowanych w <i>ghostwriting</i> oraz w gościnne autorstwo za wyłudzenie poświadczenia nieprawdy – stanowisko własne	135
5.4. Odpowiedzialność karna osób zaangażowanych w <i>ghostwriting</i> oraz w gościnne autorstwo za posługiwanie się dokumentem poświadczającym nieprawdę – stanowisko własne	140
6. Odpowiedzialność karna osób zaangażowanych w <i>ghostwriting</i> oraz w gościnne autorstwo za przestępstwa i wykroczenia przeciwko uczciwej konkurencji oraz przeciwko mieniu	144
6.1. Stanowisko reprezentantów doktryny.....	144
6.2. Stanowisko własne	146

Rozdział IV

Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli akademickich oraz studentów	151
1. Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli akademickich zaangażowanych w procedery <i>ghostwritingu</i> i <i>guest authorship</i>	151
2. Odpowiedzialność dyscyplinarna studentów/doktorantów zaangażowanych w proceder <i>ghostwritingu</i>	156

Rozdział V

<i>Ghostwriting</i> i <i>guest authorship</i> w świetle badań aktowych	161
1. Cel i metodologia przeprowadzonych badań	161
1.1. Cel prowadzonych badań	161
1.2. Metoda prowadzonych badań – wnioski o udzielenie informacji publicznej i analiza akt spraw	162
2. Wnioski płynące z przeprowadzonych badań aktowych	165
2.1. Wnioski ogólne	165

2.2. Bezprawność i społeczna szkodliwość <i>ghostwritingu</i> oraz odpowiedzialność <i>Namensträgerów</i>	166
2.3. Odpowiedzialność pośredników i <i>ghostwriterów</i>	175
2.4. Wnioski dotyczące wymiaru sankcji orzekanej za proceder <i>ghostwritingu</i>	181
Zakończenie	185
Bibliografia	193
Orzecznictwo	203

nia polegającego na napisaniu we współautorstwie pracy dyplomowej z zatajeniem autorstwa *ghostwritera* i ujawnieniem wyłącznie autorstwa studenta³²⁹.

5. Ghostwriting i guest authorship a plagiat

Plagiat to niepożądane zjawisko społeczne, choć znane od czasów starożytnych – od momentu, w którym ludzkość zdała sobie sprawę z doniosłości twórczości – to współcześnie stanowiące dość poważny problem, traktowany jednak często w społeczeństwie z przymrużeniem oka i przez lata różnie wartościowany³³⁰. W starożytności twórczość często polegała na naśladowaniu bądź kompilacji znanych autorowi tekstów³³¹. Młodzi patrycjusze przypisywali sobie autorstwo wierszy miłosnych znanych poetów po to, by przypodobać się pożądanym kobietom³³². Choć w średniowiecznych Chinach podjęto pierwsze próby walki z plagiatem, to w późniejszych czasach w Europie nadal podkradanie fragmentów cudzej twórczości było w niektórych kręgach uznawane za wyraz szacunku i uznania³³³. Współcześnie plagiat stanowi najdrastyczniejszą formę naruszenia praw autorskich, a jego zarzut jest najpoważniejszym, jaki może być postawiony osobie wskazującej na swoje prawa autorskie³³⁴. Jest to jednocześnie pojęcie wysoce wieloznaczne³³⁵.

³²⁹ O podobnym zjawisku, związanym z wkładem promotora w pracę dyplomową, piszą J. Barta, R. Markiewicz, *Autorskoprawne...*, s. 10.

³³⁰ M. Grudecki, *Tak zwane...*, s. 43–44; G. Sołtysiak, *Plagiat. Zarys problemu*, Warszawa 2009, s. 5; R. Markiewicz, *Dzieło...*, s. 115; M. Tomczyk, *Karalne przywłaszczenie autorstwa*, Warszawa 2020, s. XXVII, 3; A. Gromkowska-Melosik, *Ściagi, plagiaty, fałszywe dyplomy. Studium z socjopatologii edukacji*, Gdańsk 2007, s. 79; A. Sokołowska, *Zjawisko...*, s. 14; T. Czerwiński, *Plagiat naukowy w perspektywie akademickiej. Wybrane problemy*, PLSTH 2013/1, s. 5; J. Górski, *O plagiatach...*, s. 302.

³³¹ K.M. Chroń, *O plagiacie...*, s. 78–79.

³³² J. Sieńczyło-Chlabicz, *Odpowiedzialność nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów z tytułu popełnienia plagiatu*, TPP 2010/1, s. 133.

³³³ J.M. Doliński, *Prawne...*, s. 85.

³³⁴ J. Górski, *O plagiatach...*, s. 296; J. Bleszyński, *Plagiat – pojęcie...*, s. 20.

³³⁵ E. Wojnicka, *Ochrona...*, s. 124.

Plagiat polega na świadomym przypisaniu sobie autorstwa cudzego utworu (całości bądź przez przejęcie części twórczych elementów) wbrew woli rzeczywistego twórcy – stąd określa się go niekiedy przywłaszczeniem autorstwa³³⁶ czy kradzieżą intelektualną³³⁷. Samo określenie „plagiat” wywodzi się od łacińskiego słowa *plagium*, znaczącego tyle co kradzież/porwanie³³⁸. Najogólniej rzecz biorąc, plagiatem jest uznanie czyichś wytworów intelektualnych za własne – to ich przejęcie bez wzbogacenia o jakąkolwiek wartość³³⁹. Plagiat zachodzi wówczas, gdy „plagiator występuje na zewnątrz, czyli wobec osób trzecich, jako autor utworu”³⁴⁰. Definicję, która oddaje sedno omawianego zjawiska, przedstawia Sąd Apelacyjny w Warszawie: „Z istoty plagiatu wynika, że dochodzi do niego wówczas, gdy następuje wykorzystanie elementów cudzego utworu w takim stopniu, iż brak jest twórczej działalności plagiatora i jego utwór nie nosi cech oryginalności”³⁴¹. Plagiat to takie podobieństwo utworów do siebie, że aż sprawiające wrażenie *déjà vu*³⁴². Jest on zatem niezgodną z prawdą atrybucją autorstwa utworu, dokonywaną przez świadome, fałszywe oznaczenie całości (podpisanie cudzego utworu swoim imieniem lub nazwiskiem)³⁴³ bądź jego części³⁴⁴. Nazwą tą możemy więc określić fakt, zgodnie z którym „prawdziwe au-

³³⁶ Z. Wasiak, *Naruszenie...*, s. 152; M. Szaciński, *Naruszenie autorskich dóbr osobistych w postaci plagiatu, niedozwolonych zapożyczeń oraz zniekształceń utworu*, Pal. 1981/6, s. 27.

³³⁷ J. Błęszyńska-Wysocka, *Plagiat ukryty i cywilnoprawna odpowiedzialność za jego popełnienie* [w:] *Działalność naukowo-dydaktyczna w świetle prawa autorskiego*, red. W. Lis, G. Tylec, Lublin 2015, s. 25; G. Sołtysiak, *Plagiat...*, s. 7; S. Stanisławska-Kloc, *Plagiat naukowy – naruszenie prawa do autorstwa utworu*, PPKon 2020/3, s. 96; Z. Wasiak, *Naruszenie...*, s. 152; K. Pawlik, R. Zenderowski, *Czym...*, s. 120; E. Wojnicka, *Ochrona...*, s. 124; J. Sieńczyło-Chlabicz, *Odpowiedzialność...*, s. 134–135.

³³⁸ M. Tomczyk, *Karalne...*, s. 4.

³³⁹ M. Łozińska, *Zjawisko...*, s. 190; J. Barta, R. Markiewicz, *Autorskoprawne...*, s. 11; A. Gromkowska-Melosik, *Ściągi...*, s. 83–84; P. Bury, *Odpowiedzialność cywilna za naruszenie praw autorskich przez popełnienie plagiatu – zagadnienia wybrane* [w:] *Wieloaspektowość pojęcia plagiatu*, red. P. Jędrysiak, Warszawa 2021, s. 12.

³⁴⁰ J. Górski, *O plagiatach...*, s. 299.

³⁴¹ Wyrok SA w Warszawie z 15.09.1995 r., I ACr 620/95, LEX nr 62623.

³⁴² K. Czub, *Ghostwriting...*, s. 35; E. Wojnicka, B. Giesen [w:] *System...*, s. 342; Z. Wasiak, *Naruszenie...*, s. 156–157. Zob. bardzo podobnie M. Szaciński, *Naruszenie...*, s. 29; J.M. Doliński, *Prawne...*, s. 91; K.M. Chroń, *O plagiacie...*, s. 90.

³⁴³ J. Sieńczyło-Chlabicz, *Odpowiedzialność...*, s. 134.

³⁴⁴ J. Barta, R. Markiewicz, *Autorskoprawne...*, s. 11; Z. Wasiak, *Naruszenie...*, s. 153.

torstwo jest inne niżby wynikało z ujawnionego w dziele³⁴⁵. Plagiat jest więc rezultatem naruszenia prawa do właściwej atrybucji autorstwa³⁴⁶. Zdaniem J.M. Dolińskiego plagiatem może być także nazwane samo wywołanie u odbiorcy dzieła mylnego wrażenia co do wskazanej jako autora osoby³⁴⁷. Nie jest istotne dla klasyfikacji zachowania jako plagiatu osiągnięcie korzyści majątkowej przez plagiatora czy poniesienie przez pokrzywdzonego szkody³⁴⁸.

Jak wskazuje Sąd Najwyższy: „przeniesienie do utworu treści lub wyjątków z cudzego dzieła bez wyraźnego podania źródeł zapożyczenia jest plagiatem i narusza autorskie dobra osobiste”³⁴⁹. Istotą plagiatu jest działanie umyślne, stąd też nie powinno się nieumyślnego naruszenia prawa do autorstwa utworu określać tą nazwą³⁵⁰. Za K. Czubem można dokonać klasyfikacji plagiatu, rozpoczynając od opisanego zachowań, które najbardziej ingerują w prawo do autorstwa utworu:

- 1) przypisanie sobie wprost bądź w sposób dorozumiany przez nie-twórcę autorstwa całości lub części cudzego utworu³⁵¹; J.M. Doliński nazywa ten rodzaj plagiatu jawnym bądź zupełnym³⁵²;
- 2) przejście do swojego utworu fragmentów cudzego bez odpowiedniego oznaczenia zapożyczenia³⁵³ – jest to dosłowne cytowanie bez oznaczenia źródła, czasem wynikające z zastosowania metody „kopiuj-wklej”³⁵⁴;

³⁴⁵ E. Wojnicka, B. Giesen [w:] *System...*, s. 338; E. Wojnicka, *Ochrona...*, s. 125.

³⁴⁶ Por. Z. Wasiak, *Naruszenie...*, s. 153.

³⁴⁷ J.M. Doliński, *Prawne...*, s. 91.

³⁴⁸ J.M. Doliński, *Prawne...*, s. 91.

³⁴⁹ Wyrok SN z 15.06.1989 r., III CRN 139/89, LEX nr 70836.

³⁵⁰ J. Barta, R. Markiewicz, *Autorskoprawne...*, s. 12; Z. Wasiak, *Naruszenie...*, s. 162; E. Wojnicka, *Ochrona...*, s. 136–137. Nieumyślne przypisanie autorstwa cudzego utworu – obok umyślnego – nazywa plagiatem J. Błęszyński, *Plagiat – pojęcie...*, s. 15.

³⁵¹ K. Czub, *Ghostwriting...*, s. 34.

³⁵² J.M. Doliński, *Prawne...*, s. 92.

³⁵³ K. Czub, *Ghostwriting...*, s. 34–35; P. Fuchs i in., *The...*, s. 57.

³⁵⁴ A. Sokołowska, *Zjawisko...*, s. 19.

- 3) modyfikacja pierwotnego dzieła lub stworzenie jego opracowania bez powołania autorstwa utworu oryginalnego³⁵⁵; zdaniem J.M. Dolińskiego jest to plagiat ukryty³⁵⁶.

Powyżej zaprezentowane opisy mogą stanowić wyłącznie najogólniejszą definicję plagiatu, niezwiązaną z językiem prawnym. Ustawodawca w aktach prawnych nie posługiwał się ani nie posługuje się słowem: „plagiat”³⁵⁷. Jest to zatem pojęcie pozaustawowe, którym przedstawiciele doktryny oraz orzecznictwa korzystają wyłącznie zwyczajowo, często w kilku znaczeniach³⁵⁸. Z. Wasiak zwraca uwagę, że plagiatem jest nazywana także kradzież intelektualna na gruncie prawa własności przemysłowej, jak również przywłaszczenie niechronionych prawem odkryć czy pomysłów³⁵⁹. Jak zauważają E. Wojnicka i B. Giesen, brakuje obiektywnych kryteriów, na których można było się oprzeć przy ocenie, czy dany stan faktyczny jest plagiatem, czy też nie³⁶⁰. Niektórzy jako plagiat traktują zjawiskową postać deliktu³⁶¹, którą można popełnić wyłącznie umyślnie³⁶².

Zdaniem przedstawicieli nauki plagiatem może być także nazwane nieprawidłowe cytowanie, a więc naruszenie zasad dozwolonego cytatu z art. 29 i 34 pr. aut.³⁶³ N. Daško podaje przykłady w postaci nieumieszczenia przypisów w tekście (wyłącznie spis literatury na końcu artykułu), zbyt rzadkiego oznaczenia cytatów (np. wyłącznie po ostatnim akapicie cytowanego wyrażenia) lub błędnego oznaczania parafraz³⁶⁴. Oczywiście

³⁵⁵ K. Czub, *Ghostwriting...*, s. 35; wyrok SN z 18.11.1969 r., V KRN 267/69, LEX nr 18045.

³⁵⁶ J.M. Doliński, *Prawne...*, s. 92.

³⁵⁷ J. Barta, R. Markiewicz, *Autorskoprawne...*, s. 11; Z. Wasiak, *Naruszenie...*, s. 153; J. Górski, *O plagiatach...*, s. 296; J. Sarkowicz, *Przestępstwo plagiatu w świetle przepisów Unii Europejskiej i polskiego prawa*, PS 2021/3, s. 64–65; R. Markiewicz, *Dzieło...*, s. 113.

³⁵⁸ J. Błęszyńska-Wysocka, *Plagiat...*, s. 25; E. Wojnicka, B. Giesen [w:] *System...*, s. 337; R. Markiewicz, *Dzieło...*, s. 113; J. Sieńczyło-Chlabicz, *Odpowiedzialność...*, s. 133.

³⁵⁹ Z. Wasiak, *Naruszenie...*, s. 153.

³⁶⁰ E. Wojnicka, B. Giesen [w:] *System...*, s. 337.

³⁶¹ E. Wojnicka, B. Giesen [w:] *System...*, s. 338.

³⁶² E. Wojnicka, *Ochrona...*, s. 137.

³⁶³ N. Daško, *Karnoprawne...*, s. 84; K. Pawlik, R. Zenderowski, *Czym...*, s. 127.

³⁶⁴ N. Daško, *Karnoprawne...*, s. 84.

plagiat może być wyłącznie działaniem umyślnym – intencjonalnym³⁶⁵. Parafrazowanie (przestawianie wyrazów, zmiana szyku zdań) przy braku stosowania przypisów może stanowić przejaw plagiatu ukrytego³⁶⁶. Cech plagiatu nie będzie jednak nosił utwór składający się nawet w większości z prawidłowo oznaczonych cytatów, jeżeli sposób ich wykorzystania wynika z celu twórczego cytującego³⁶⁷. Jak zauważa Sąd Najwyższy: „utworem (...) może być kompilacja wykorzystująca dane powszechnie dostępne pod warunkiem, że ich wybór, segregacja i sposób przedstawienia ma znamiona oryginalności”³⁶⁸. Taki przejaw twórczości, na co zwracają uwagę K. Pawlik i R. Zenderowski, również odzwierciedla, choć w minimalnym stopniu, „cechy, poglądy czy zmysł estetyczny autora”³⁶⁹. Jedynie brak krytycznej analizy wykorzystanych materiałów – kopiowanie, a w zasadzie kopiowanie na zasadzie bezmyślnej „wyklejanki” (plagiat redakcyjny)³⁷⁰ nie posiada wartości intelektualnej, a więc nie może być też uznane za twórcze³⁷¹. Tzw. googlifikacji umysłu nie sposób bowiem uznać za działalność oryginalną³⁷².

Biorąc powyższe pod uwagę, warto zauważyć, że niezwykle trudno jest w niektórych przypadkach odróżnić plagiat od legalnego naśladownictwa³⁷³. Trafnie zauważa K.M. Chroń, że w sztuce w zasadzie stworzono już wszystko, zatem wykreowanie oryginalnego utworu może być bardzo trudne, zwłaszcza przy uwzględnieniu dowolności i indywidualności w interpretacji dzieł sztuki³⁷⁴.

Choć *ghostwriting* jest podobny do plagiatu (został nawet nazwany przez E. Mayę jego „ukrytym kuzynem”³⁷⁵) ze względu na niewłaściwą atrybu-

³⁶⁵ K. Pawlik, R. Zenderowski, *Czym...*, s. 127.

³⁶⁶ M. Łozińska, *Zjawisko...*, s. 191.

³⁶⁷ Zob. M. Szaciński, *Naruszenie...*, s. 29–30.

³⁶⁸ Wyrok SN z 25.01.2006 r., I CK 281/05, LEX nr 181263.

³⁶⁹ K. Pawlik, R. Zenderowski, *Czym...*, s. 122–123.

³⁷⁰ J. Sieńczyło-Chlabicz, *Odpowiedzialność...*, s. 137.

³⁷¹ K. Pawlik, R. Zenderowski, *Czym...*, s. 129.

³⁷² K. Pawlik, R. Zenderowski, *Czym...*, s. 129.

³⁷³ K.M. Chroń, *O plagiacie...*, s. 82.

³⁷⁴ K.M. Chroń, *O plagiacie...*, s. 82.

³⁷⁵ E. May, *Ghost...*, s. 459.

cję autorstwa³⁷⁶, to tych zjawisk nie powinno się ze sobą utożsamiać³⁷⁷. ***Ghostwriting nie może zostać uznany za plagiat w powyższym – ogólnym – znaczeniu ze względu na występującą zgodę rzeczywistego autora na przywłaszczenie jego utworu***³⁷⁸. Z tego powodu H. Stolz nazywa omawiane zjawisko „plagiatem odwróconym”³⁷⁹.

Należy ostrożnie podejść do przeciwnego poglądu, w świetle którego plagiatem możemy nazwać przywłaszczenie autorstwa całości lub części cudzego utworu za zgodą rzeczywistego twórcy, jak również zjawisko gościnnego autorstwa³⁸⁰. Zachowania te bowiem znacząco różnią się od siebie. *Namensträger* zgodnie ze świadomością i wolą rzeczywistego autora przyjmuje stworzony dla niego utwór, zaś plagiat przywłaszcza sobie jego całość lub część wbrew świadomości oraz woli autora³⁸¹. Warto również zwrócić uwagę, że plagiat dotyczy dzieł już opublikowanych, *ghostwriting* natomiast wiąże się ze stworzeniem całkowicie nowego utworu³⁸². Plagiat cechuje relacja dwóch utworów, zaś w przypadku *ghostwritingu* utwór jest wyłącznie jeden³⁸³. Omawiane zjawisko – w przeciwieństwie do plagiatu – rzadko (inna kwestia, czy słusznie) jest w społeczeństwie uznawane za nieetyczne, niemoralne czy niezgodne z prawem³⁸⁴. Powyższe uwagi nie oznaczają bynajmniej, że *ghostwriting* i *guest authorship* są zachowaniami legalnymi. Jak zostało dowiedzione w poprzednim podrozdziale, zgoda dzierżyciela autorskiego dobra osobistego na przywłaszczenie autorstwa utworu jest nieskuteczna w świetle polskiego prawa ze względu na niezrzekalność i niezbywalność więzi twórcy z jego dziełem.

³⁷⁶ K. Pytlak, *Ghostwriting...*, s. 124; K. Czub, *Ghostwriting...*, s. 37.

³⁷⁷ Tak też H. Stolz, *Der Ghostwriter...*, s. 4; A. von Planta, *Ghostwriter...*, s. 9–10. Błędnie utożsamiają te zjawiska A. Sokołowska, *Zjawisko...*, s. 20; J.M. Doliński, *Prawne...*, s. 91.

³⁷⁸ Tak też K. Pytlak, *Ghostwriting...*, s. 124; J. Górski, *O plagiatkach...*, s. 297–298; A. von Planta, *Ghostwriter...*, s. 10.

³⁷⁹ H. Stolz, *Der Ghostwriter...*, s. 4.

³⁸⁰ J.M. Doliński, *Prawne...*, s. 91; S. Stanisławska-Kloc, *Plagiat...*, s. 96, 100; M. Łozińska, *Zjawisko...*, s. 191.

³⁸¹ Tak też K. Pytlak, *Ghostwriting...*, s. 124; K. Czub, *Ghostwriting...*, s. 37.

³⁸² K. Pytlak, *Ghostwriting...*, s. 125.

³⁸³ K. Czub, *Ghostwriting...*, s. 37.

³⁸⁴ M. Jankowska, *Hybrydowa...*, s. 4–5.

W publikacji omówiono odpowiedzialność zarówno karną, jak i dyscyplinarną za nieetyczne oraz sprzeczne z normami prawa autorskiego i karnego zjawiska *ghostwritingu* i *guest authorship*.

Z publikacji czytelnik dowie się:

- czym różni się *ghostwriting* od *guest authorship* i od plagiatu oraz jakie są ich rodzaje,
- czy dopuszczalne jest zawieranie umów w tym zakresie,
- jakie są skutki zgody dysponenta autorskiego dobra osobistego na jego naruszenie.

W opracowaniu omówiono:

- odpowiedzialność karną na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także na podstawie innych aktów prawnych (m.in. przeanalizowano przestępstwa i wykroczenia przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu czy naruszenia uczciwej konkurencji);
- wpływ regulacji dotyczących autorskiego dobra osobistego w postaci więzi twórcy z utworem na interpretację znamion tzw. przestępstwa plagiatu.

W książce przeanalizowano także wyniki badań aktowych dotyczących spraw karnych, których stan faktyczny odnosił się do *ghostwritingu* lub gościnnego autorstwa.

Michał Grudecki – doktor nauk prawnych; adiunkt badawczo-dydaktyczny w Instytucie Nauk Prawnych Uniwersytetu Śląskiego; zainteresowania badawcze koncentruje wokół prawa karnego materialnego, w szczególności problematyki struktury przestępstwa oraz okoliczności wyłączających jego byt; autor ponad 50 publikacji w dyscyplinie nauk prawnych i czynny uczestnik licznych krajowych oraz międzynarodowych konferencji naukowych.

9788383284750 W01P01

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-8328-475-0

9 788383 284750

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

